

Prezentowany projekt stanowi kontynuację długofalowych prac realizowanych przez Ośrodek Badań Prekolumbijskich UW oraz powołane w 2011 Centrum Badań Andyjskich Uniwersytetu Warszawskiego w Cusco, we współpracy z miejscowym partnerem Dirección Desconcentrada de Cultura-Cusco (d. Instituto Nacional de Cultura-Cusco), a szczególnie z podległym tej instytucji Parque Nacional Santuario Histórico de Machu Picchu [Park Narodowy Sanktuarium Historyczne Machu Picchu]. Park Narodowy Machu Picchu zajmujący obszar 32 592 hektarów, położony jest w dolinie rzeki Vilcanota-Urubamba, w Departamencie Cusco, prowincja de Urubamba (Peru). Jego centralny ośrodkiem jest znany kompleks rezydencjalno-rolniczo-świątynny Machu Picchu, znajdujący się na liście Dziedzictwa Światowego UNESCO. Machu Picchu powiązane jest skomplikowaną siecią dróg ze licznymi (około 60) stanowiskami o różnych funkcjach, od rolniczych po świątynne.

Zrozumienie czym było samo Machu Picchu, jaka funkcje pełniło i jak przebiegał jego rozwój jest w dużej mierze uzależnione od zbadania jego relacji przynajmniej z najważniejszymi ośrodkami satelitarnymi. W porozumieniu z Dyrekcją Parku, do wspólnych badań wytypowane zostały 3 stanowiska:

1. Inkaraqay/ El Mirador. Stanowisko to właściwie jedna budowla ceremonialna o specyficznej funkcji położone jest na północnych, dość stromych stokach góry Huayna Picchu, również na lewym brzegu rzeki Vilcanota, ok. 200 m. ponad jej korytem. Badania z lat 2013 – 2014 wykazały, że było to bardzo precyzyjnie zaplanowane obserwatorium astronomiczne, pozwalające na śledzenie wschodzącego Słońca oraz gromady gwiazd Plejad na tle sąsiedniej góry Yanantin, najprawdopodobniej w celach wróżebno-kalendarzowych. Przedmiotem badań projektu będzie rozpoznanie archeologiczne bezpośredniego otoczenia obiektu, dla pełnego zrozumienia jego funkcji ceremonialnej oraz sporządzenie raportu konserwatorskiego
2. Chachabamba. Stanowisko to znajduje się na lewym brzegu rzeki Vilcanota w obrębie Sanktuarium Historycznego Machu Picchu. Jest ono połączone z miastem Machu Picchu drogą inkaską biegnącą przez stanowisko Wiñaywayna, oraz, najprawdopodobniej, drugim szlakiem który zapewne biegł dnem doliny mniej więcej tak, jak obecne tory kolejowe. Stanowisko zostało podzielone na trzy sektory o łącznej powierzchni 19075,63 m². W jego centralnej części znajduje się częściowo obrobiony gład granitowy, wokół niego wzniesione zostały struktury architektoniczne, gład tej najprawdopodobniej miał status tzw. „huaca” czyli obiektu kultu.). Huaca jest wyraźnie zorientowana na Salcantay jedną z najważniejszych świątyni gór inkaskich (tytułowanych „Apu” – „Pan”). Niezwykle interesującą cechą tego zespołu jest obecność aż 14 „baños” czyli rytualnych „łaźni”, zasilanych wodą ze skomplikowanego systemu kanałów. Rozpoznanie funkcji „baños” jest przedmiotem odrębnego subprojektu badawczego, natomiast główne prace ujęte w niniejszym projekcie skoncentrowane będą na wspomnianych gładzie i sąsiadującym z nim bezpośrednio budynkom
3. Trzecim specyficznym stanowiskiem, a właściwie grupą obiektów są jeziora, położone u stóp lodowca pokrywającego górę. Salcantay. Były one skomunikowane siecią dróg z Machu Picchu, przedmiotem badań projektu, m.in. z zakresu archeologii podwodnej, będzie ustalenie, czy były one miejscem składania ofiar ku czci Świętej Góry